

Materiał informacyjny dot. wersji 7.0 projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 finansowany będzie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), publicznych środków krajowych i środków prywatnych. Za wdrażanie Programu odpowiedzialny będzie Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Siódma wersja projektu Programu, przyjęta przez Zarząd Województwa 8.12.2014 r. jest końcowym efektem negocjacji z Komisją Europejską, prowadzonych od 24.09.2014 r. do 5.12.2014 r.

Łączne finansowanie ze środków europejskich wyniesie 1 903 540 287 euro z czego około 72% (1 368 083 592 euro) pochodzić będzie z EFRR i ok. 28% (535 456 695 euro) z EFS.

Program składa się z 12 osi priorytetowych.

Oś priorytetowa 1. „Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu”

Projekty z zakresu infrastruktury badań i innowacji oraz inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje muszą być zgodne z regionalną strategią inteligentnych specjalizacji dla województwa kujawsko-pomorskiego. Natomiast projekty z zakresu rozwoju przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie nowych modeli biznesowych, wprowadzanie innowacyjnych produktów i usług oraz profesjonalizację instytucji otoczenia biznesu uzyskają preferencje jeśli będą zgodne z regionalną strategią inteligentnych specjalizacji dla województwa kujawsko-pomorskiego.

Łącznie alokacja: 429 623 387 euro

Priorytet inwestycyjny *Udoskonalenie infrastruktury badań i innowacji:*

- przedsięwzięcia infrastrukturalne dotyczące infrastruktury badawczo-rozwojowej ujęte w Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej lub w Kontrakcie Terytorialnym.

Priorytet inwestycyjny *Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje:*

- wsparcie całego procesu badań i rozwoju (B+R) w przedsiębiorstwach (rozpoczęcie, jak i rozwinięcie działalności B+R),
- finansowanie zakupu oraz wdrożenia wyników prac B+R zakupionych od jednostek naukowych,
- wsparcie działań pobudzających tworzenie długotrwałych powiązań pomiędzy sektorem przedsiębiorstw oraz sektorem nauki.

Priorytet inwestycyjny *Promowanie przedsiębiorczości:*

- wsparcie dla przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju,
- wspieranie tworzenia infrastruktury biznesowej w regionie (uzbrajanie terenów, centra demonstracyjne etc.),
- profesjonalizacja usług oferowanych przez instytucje otoczenia biznesu oraz dostosowanie ich oferty do potrzeb biznesu.

Priorytet inwestycyjny *Nowe modele biznesowe:*

- wsparcie przedsiębiorstw nastawionych na ekspansję zagraniczną (wsparcie doradcze, dostosowanie do potrzeb rynków zagranicznych, kooperacja z partnerami z zagranicy),
- upowszechnienie zastosowania nowych modeli biznesowych związanych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych dla rozwoju, dywersyfikacji lub poprawy efektywności działania przedsiębiorstwa.

Priorytet inwestycyjny *Wsparcie inwestycyjne przedsiębiorstw w zakresie rozwoju produktów i usług:*

- wsparcie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych w przedsiębiorstwach (zakup urządzeń, maszyn produkcyjnych itp.).

Oś priorytetowa 2. „Cyfrowy region”

Łącznie alokacja: 50 169 580 euro

Priorytet inwestycyjny *Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia:*

- rozwój elektronicznych usług publicznych, w tym projekty z zakresu e-administracji, e-zdrowia, e-kultury,
- informatyzacja podmiotów ze sfery administracji, zdrowia, kultury, a także cyfryzacja, w tym digitalizacja zasobów, jakimi te podmioty dysponują,
- tworzenie oraz rozwijanie referencyjnych rejestrów publicznych, w tym geograficznych systemów informacji przestrzennej oraz wsparcie infrastruktury informatycznej integrującej zasoby i organizacje.

Oś priorytetowa 3. „Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie”

Łącznie alokacja: 282 225 573 euro

Priorytet inwestycyjny *Pozyskiwanie energii z OZE:*

- produkcja energii ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem energii z wiatru),
- sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia w celu przyłączenia nowych jednostek wytwórczych energii z OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

Priorytet inwestycyjny *Efektywność energetyczna przedsiębiorstw:*

- przedsięwzięcia w przedsiębiorstwa (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstwa uzdrowiskowe w regionie, w których władze regionalne mają udziały) przyczyniające się do zmniejszenia strat ciepła, energii i wody oraz dotyczące odzysku ciepła.

Priorytet inwestycyjny *Modernizacja energetyczna w sektorze mieszkaniowym i budownictwie publicznym:*

- kompleksowa modernizacja energetyczna budynków publicznych i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych.

Priorytet inwestycyjny *Niskoemisyjny transport publiczny i plany gospodarki niskoemisyjnej:*

- działania przyczyniające się do rozwoju systemu transportu publicznego (infrastruktura transportu publicznego wraz z zakupem taboru, buspasy, ścieżki rowerowe),
- inwestycje wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnej (np. energooszczędne oświetlenie publiczne).

Oś priorytetowa 4 „Region przyjazny środowisku”

Łącznie alokacja: 118 698 279 euro

Priorytet inwestycyjny *Zmiany klimatyczne, ratownictwo:*

- mała retencja wodna,
- inwestycje mające na celu ochronę obszarów zagrożonych powodzią,
- systemy zintegrowanego monitoringu i ostrzegania wraz z działaniami informacyjno-edukacyjnymi skierowanymi do osób dotkniętych ryzykiem powodzi,
- wyposażenie i wzmocnienie służb ratowniczych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof.

Priorytet inwestycyjny *Gospodarka odpadami:*

- kompleksowe inwestycje w infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami w regionie, zaplanowaną zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, m.in.: infrastruktura do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów, infrastruktura do recyklingu, sortowania i kompostowania).

Priorytet inwestycyjny *Gospodarka wodno-ściekowa:*

- kompleksowe projekty obejmujące budowę i modernizację sieci kanalizacyjnej, budowę i modernizację oczyszczalni ścieków, wyłącznie w aglomeracjach o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM,
- inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę wyłącznie w ramach kompleksowych projektów gospodarki wodno-ściekowej.

Priorytet inwestycyjny *Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego:*

- projekty infrastrukturalne (bez możliwości wsparcia budowy nowych obiektów) realizowane w instytucjach kultury, bibliotekach, archiwach, muzeach, obiektach i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych,
- konserwacja zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne,
- wyłącznie projekty tzw. „małej skali” o całkowitej wartości projektu nieprzekraczającej 5 mln euro,
- projekty związane z organizacją imprez kulturalnych, które wykazują znaczny wpływ na gospodarkę regionalną i znaczący wkład w osiągnięciu celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Obszaru Priorytetowego Kultura.

Priorytet inwestycyjny *Ochrona i promocja zasobów przyrodniczych:*

- przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody,

- centra ochrony różnorodności biologicznej oraz ośrodki prowadzące działalność w zakresie edukacji ekologicznej,
- tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych,
- działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu.

Oś priorytetowa 5 „Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu”

Łącznie alokacja: 205 973 078 euro

Priorytet inwestycyjny *Infrastruktura drogowa:*

- infrastruktura drogowa integralna z siecią TEN-T.

Priorytet inwestycyjny *Transport multimodalny*

- rozwój zintegrowanego systemu transportu publicznego (integracja transportu kołowego i kolejowego).

Priorytet inwestycyjny *Infrastruktura transportu kolejowego:*

- budowa, modernizacja, rewitalizacja sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T o znaczeniu regionalnym.

Oś priorytetowa 6. „Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry - EFRR”

Łącznie alokacja: 241 624 704 euro

Priorytet inwestycyjny *Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną:*

- inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia, służące poprawie jakości świadczonych usług oraz poprawie efektywności kosztowej, realizowane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą (publiczne i prywatne) udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- inwestycje infrastrukturalne dotyczące opieki nad dziećmi do 3 roku życia,
- inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mające na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Priorytet inwestycyjny *Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich:*

- projekty związane z rewitalizacją obszarów miejskich.

Priorytet inwestycyjny *Infrastruktura dla rozwoju innowacyjnej edukacji:*

- tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej,
- rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej szkół oraz placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne,
- tworzenie oraz unowocześnianie pracowni kształcenia praktycznego oraz warsztatów szkolnych szkół, centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne,

- inwestycje w infrastrukturę wyższego szkolnictwa zawodowego.

Oś priorytetowa 7. „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność”

Łącznie alokacja: 39 768 991 euro

Priorytet inwestycyjny *Lokalne strategie rozwoju:*

- wsparcie przedsiębiorczości lokalnej,
- wsparcie działań rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich.

Oś priorytetowa 8 „Aktywni na rynku pracy”

Łącznie alokacja: 183 554 649 euro

Priorytet inwestycyjny *Dostęp do zatrudnienia:*

- usługi służące nabywaniu i podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy,
- wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy,
- wsparcie działań z zakresu reorientacji zawodowej rolników i rybaków oraz członków ich rodzin, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne.

Priorytet inwestycyjny *Samozatrudnienie i przedsiębiorczość:*

- działania szkoleniowo-doradcze dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pożyczki preferencyjne na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy,
- wsparcie pomostowe (wsparcie doradczo-szkoleniowe, wsparcie finansowe oraz usługi asystentury z wykorzystaniem mentoringu) dla osób prowadzących działalność gospodarczą.

Priorytet inwestycyjny *Równouprawnienie płci, godzenie życia zawodowego i prywatnego:*

- wspieranie aktywizacji osób powracających na rynek pracy po urloпах macierzyńskich/rodzicielskich/wychowawczych- finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher aktywizacyjny),
- wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3.

Priorytet inwestycyjny *Przystosowanie pracowników i przedsiębiorstw do zmian:*

- działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności,
- wsparcie doradczo-szkoleniowe dla właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii przedsiębiorstwa,
- wsparcie w zakresie przygotowania i realizacji programów udzielania wsparcia zwalnianym pracownikom w przedsiębiorstwach.

Priorytet inwestycyjny *Aktywne i zdrowe starzenie się:*

- wsparcie w zakresie przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie,
- wsparcie w zakresie eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy,
- wsparcie w zakresie przekwalifikowania osób pozostających bez pracy, w szczególności powyżej 50 roku życia, z przyczyn dotyczących stanu zdrowia,
- wsparcie w zakresie realizacji populacyjnych programów profilaktycznych dla osób zagrożonych przerwaniem aktywności zawodowej,
- wsparcie w zakresie profilaktyki zdrowotnej (pierwotnej i wtórnej) służące wydłużaniu aktywności zawodowej w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu,
- wsparcie w zakresie programów rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót na rynek pracy.

Oś priorytetowa 9 „Solidarne społeczeństwo”

Łączna alokacja: 124 636 401 euro

Priorytet inwestycyjny Aktywna integracja:

- działania ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową osób, rodzin i grup wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem,
- działania służące wzmocnieniu kompetencji społecznych i zawodowych młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym,
- działania z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej oraz uzupełniania procesu usamodzielniania się skierowane do młodzieży znajdującej się w szczególnej sytuacji życiowej tj. do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, osób opuszczających pieczę rodzinną.

Priorytet inwestycyjny Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych:

- działania na rzecz opracowania i wdrożenia programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,
- wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i zależnym,
- inicjatywy ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej,
- rozwój usług społecznych wspierających proces aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem (usługi informacyjne, edukacyjne, terapeutyczne, poradnictwo prawne, poradnictwo psychologiczne, mieszkania chronione, mieszkania treningowe i wspomagane).

Priorytet inwestycyjny Rozwój ekonomii społecznej:

- działania służące tworzeniu nowych podmiotów ekonomii społecznej (z zakresu animacji i inkubacji oraz szkoleń, doradztwa i wsparcia finansowego),
- wsparcie rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Oś priorytetowa 10 „Innowacyjna edukacja”

Łączna alokacja: 131 079 539 euro

Priorytet inwestycyjny Dostęp do edukacji:

- tworzenie placówek wychowania przedszkolnego oraz wsparcie istniejących w zakresie generowania nowych miejsc przedszkolnych oraz poprawy jakości usług edukacyjnych,
- realizacja działań, ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej) istotnych z punktu widzenia rynku pracy dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- realizacja staży zawodowych we współpracy z pracodawcami dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- zindywidualizowane wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów młodszych i niepełnosprawnych,
- wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty,
- tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego.

Priorytet inwestycyjny *Kształcenie przez całe życie:*

- wsparcie osób dorosłych (szkolenia i kursy z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych i języków obcych).

Priorytet inwestycyjny *Kształcenie zawodowe:*

- współpraca szkół i placówek kształcenia zawodowego z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami,
- doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym,
- realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu kompetencji.

Oś priorytetowa 11 „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność”

Łączna alokacja: 36 254 560 euro

Priorytet inwestycyjny *Lokalne strategie rozwoju realizowane przez społeczność:*

- działania wspierające rozwiązania z obszaru aktywnej integracji, w zakresie wdrożenia rozwiązań o charakterze środowiskowym takich jak, kluby samopomocy, świetlice środowiskowe, kluby młodzieżowe, kluby pracy,
- działania wspierające rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorczości społecznej, w tym: działania animacyjne, budowa i rozwój lokalnych partnerstw publiczno-społecznych na rzecz tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw społecznych.

Oś priorytetowa 12 Pomoc techniczna

Łączna alokacja:

59 931 546 euro

Wsparcie instytucjonalne gwarantujące skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Programu, wsparcie obsługi kluczowych procesów systemu wdrażania Programu, wzmocnienie kompetencji potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu, działania informacyjne i promocyjne zwiększające wiedzę

mieszkańców regionu na temat możliwości uzyskania wsparcia w ramach Programu, a także odnośnie celów i korzyści wynikających z wdrażania Programu.

Warunkowość *ex-ante*

Rozpoczęcie realizacji Programu uzależnione jest od spełnienia wymogów warunkowości *ex-ante*, tj. zapewnienia określonych warunków wyjściowych umożliwiających efektywne korzystanie z funduszy Unii Europejskiej. Niespełnienie określonych warunków uniemożliwia wydatkowanie środków w ramach RPO.

Warunki *ex-ante* dotyczą zarówno kwestii ogólnych (zapobieganie dyskryminacji, równouprawnienie płci, niepełnosprawność, zamówienia publiczne, pomoc państwa, prawodawstwo w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, systemy statystyczne i wskaźniki rezultatu), które odnoszą się do całokształtu interwencji w ramach funduszy unijnych oraz zagadnień tematycznych związanych z konkretnymi obszarami wspieranymi w ramach Programu.

W przypadku warunków, które nie zostaną spełnione przed przekazaniem do Komisji Europejskiej projektu Programu, konieczne jest przedstawienie tzw. planów działań na rzecz ich spełnienia.

W przypadku RPO WK-P sporządzone zostały plany działań dla 3 obszarów.

1. Pierwszy obszar dotyczy **badania i innowacji.**

Warunek ten zostanie spełniony poprzez przyjęcie przez Zarząd Województwa Regionalnej Strategii Innowacji (planowany termin przyjęcia to styczeń 2015 r.), w której będą zidentyfikowane inteligentne specjalizacje. Jednak identyfikacja inteligentnych specjalizacji nie zostanie zamknięta, będzie to proces ciągły, który będzie odbywał się w formie przedsiębiorczego odkrywania.

Obecnie trwają prace nad uzupełnieniem Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2014-2020 zgodnie z uwagami Komisji Europejskiej. Ponadto trwają prace nad przygotowaniem Planu Rozwoju Inteligentnych Specjalizacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zgodnie z Przewodnikiem RIS3 Komisji Europejskiej.

2. Drugim obszarem jest **gospodarka odpadami**

Warunek zostanie spełniony po aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Polska zdecydowała się na aktualizację dotychczasowych planów gospodarki odpadami ze względu na zmianę podejścia do systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W tym celu Ministerstwo Środowiska opracuje wytyczne do aktualizacji krajowego oraz wojewódzkich planów gospodarki odpadami wraz z planami inwestycyjnymi stanowiącymi załącznik do wojewódzkich planów gospodarki odpadami. Krajowy Plan zostanie zaktualizowany do końca 2015 r., a wojewódzkie plany gospodarki odpadami zostaną opracowane do końca 2016 r.

Uchwalona zostanie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz innych aktów prawnych regulujących działania ukierunkowane na zwiększenie ponownego wykorzystania i recyklingu odpadów.

3. Trzecim obszarem jest **transport.**

Warunek zostanie spełniony poprzez przyjęcie przez Zarząd Województwa kompleksowego planu w zakresie inwestycji transportowych (drogowych i kolejowych), którym będzie Kujawsko-Pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej.

Będzie on zawierał listę inwestycji regionalnych w perspektywie 2014-2020 przyczyniających się do realizacji celów założonych w Planie oraz celów szczegółowych interwencji w obszarze transportu opisanych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WKP 2014-2020), a także celów określonych w Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) (dalej: SRT) polegających na zwiększeniu dostępności transportowej oraz poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym.

Brak ostatecznego wypełnienia warunków do końca 2016 roku wiąże się z ryzykiem zawieszenia płatności przez KE dla tych obszarów, których dotyczą niespełnione warunki, a co za tym idzie, z ryzykiem utraty tych środków. KE może również zawiesić płatności od razu po przyjęciu programu operacyjnego jeżeli stwierdzi, że niespełnienie warunków *ex-ante* w szczególnie istotny sposób odbije się na efektywności przewidzianych interwencji.

Harmonogram konkursów

Zarząd Województwa przyjął harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym na 2015 rok w dniu 26.11.2014 r. (link do strony: <http://www.mojregion.eu/programowanie-2014-2020/menu-c/proba/czytaj/items/harmonogram-naborow-wnioskow-w-ramach-rpo-na-rok-2015.html>). Pierwsze konkursy w ramach RPO planowane są w II kwartale 2015r. Harmonogram naborów wniosków zostanie uszczegółowiony po wydaniu decyzji Komisji Europejskiej o przyjęciu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Pozostałe dokumenty programowe

Trwają prace nad Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych (tzw. Uszczegółowieniem) do RPO. Przewidywany termin zakończenia prac nad projektem Uszczegółowienia to styczeń 2015r. Poddany zostanie on szerokim konsultacjom w regionie, a następnie skierowany do zaopiniowania przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa w zakresie zgodności z Umową Partnerstwa i wytycznymi horyzontalnymi .

Przygotowywane są również wytyczne kierunkowe dotyczące wyboru projektów w poszczególnych obszarach w ramach RPO WKP 2014-2020 oraz wytyczne programowe dotyczące m.in.: instrumentów finansowych, trybu dokonywania wyboru projektów, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS).

Polityka terytorialna

W związku z zakończeniem negocjacji z Komisją Europejską w odniesieniu do struktury i zakresu RPO WKP na lata 2014 – 2020 nastąpiły zmiany w sposobie wdrażania polityki terytorialnej w regionie odniesieniu do realizacji ZIT-ów Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia. W wyniku negocjacji ostatecznie w ramach RPO WKP

w formule ZIT wdrażany będzie jedynie ZIT wojewódzki, natomiast w odniesieniu do drugiego i trzeciego poziomu polityki terytorialnej, które przedstawione zostały we wcześniejszych wersjach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, KE zaakceptowała jedynie formułę przygotowywania wspólnej **Strategii dla miast i powiązanych z nimi obszarów funkcjonalnych** oraz **Strategii dla Obszarów Rozwoju Społeczno-Gospodarczego**. Jednocześnie Komisja nie wyraziła zgody na wydzielenie w RPO WKP 2014-2020 odrębnej alokacji na działania wynikające z przyjętej dotychczas koncepcji polityki terytorialnej realizującej wspólną strategię rozwoju.

Decyzja ta, spowodowała zmiany w zapisach Programu w odniesieniu do polityki terytorialnej w stosunku do poszczególnych obszarów, które aktualnie są tam określone jako Obszary Strategicznej Interwencji. Należy podkreślić, iż wolą władz samorządu województwa jest **kontynuacja realizacji idei polityki terytorialnej**, jednak w zmienionej nieco formie, dostosowanej do wymogów Komisji Europejskiej, przy zastosowaniu modelu podobnego do działań wynikających z Lokalnych Programów Rewitalizacji w okresie programowania 2007 - 2013. Dlatego też w dalszym ciągu niezbędne będzie opracowanie Strategii, wskazujących na potencjały i bariery poszczególnych obszarów, a także opisujących kierunki i cele rozwojowe w sferze społecznej i gospodarczej. Dokumenty te pozwolą na wypracowanie, niezbędnych dla danego terytorium, **prorozwojowych przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych**. Projekt, który będzie znajdował się w pozytywnie zaopiniowanej Strategii będzie mógł być złożony w konkursie dedykowanym Obszarom Strategicznej Interwencji.

W związku z tym w najbliższym czasie planujemy cykl spotkań z reprezentantami władz samorządowych, aby szczegółowo omówić nasze propozycje dotyczące **dalszego wdrażania polityki terytorialnej**. W naszej opinii powinna ona w dalszym ciągu tworzyć warunki do efektywnej realizacji idei partnerskiego modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego oraz wspierania rozwiązań w szerokim zakresie integrujących przestrzeń obszarów drugiego i trzeciego poziomu polityki terytorialnej, co pozwoli na aktywizację społeczno-gospodarczą obszarów, poprzez tworzenie miejsc pracy oraz zapewnienie dostępności do wysokiej jakości usług publicznych.

Ponadto chcielibyśmy poinformować, że kolejną zmianą konieczną do realizacji instrumentu ZIT wojewódzkiego będzie ustanowienie takiej formy współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, która umożliwi wdrażanie RPO WKP zgodnie z artykułem 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.